

Praca kontrolna – semestr III 2018/2019

Czy odkupienie winy zwalnia człowieka z odpowiedzialności za wyrządzone krzywdy? Rozważ problem i uzasadnij swoje zdanie, odwołując się do podanego fragmentu *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza, do całego utworu oraz do innego tekstu kultury (utwór literacki, film lub inny).
Twoja praca powinna liczyć co najmniej 250 słów.

Adam Mickiewicz *Pan Tadeusz* (Księga X: Emigracja. Jacek)

Imię zdrajcy przyłgnęło do mnie jako dżuma.
Odwracali ode mnie twarz obywatela,
Uciekali ode mnie dawni przyjaciele;
Kto był lekliwy, z dala witał się i stronił;
Nawet łada chłop, łada Żyd, choć się pokłonił,
To mię z boku szyderskim przebijat uśmiechem;
Wyraz »zdrajca« brzmiał w uszach, odbijał się echem
W domie, w polu. Ten wyraz od rana do zmroku
Wił się przede mną, jako plama w chorym oku.
Przecież nie byłem zdrajcą kraju!...

(...)*

Uciekłem z kraju!

Gdziem nie był com nie cierpiał!

Aż Bóg raczył lekarstwo jedyne objawić.

Poprawić się potrzeba było i naprawić

ile możliwości to...

(...)

„Bardziej niżli z miłości, może z głupiej pychy
Zabiłem; więc pokora... wszedłem między mnichy,
Ja, niegdyś dumny z rodu, ja, com był junakiem,
Spuściłem głowę, kwestarz, zwałem się Robakiem,
Że jako robak w prochu...”

„Żył przykład dla Ojczyzny, zachętę do zdrady

Trzeba było okupić dobrami przykłady,

Krwia, poświęceniem się...

Biłem się za kraj; gdzie? jak? zmilczę; nie dla chwały

Ziemskiej bieglem tylekroć na miecze, na strzały.

Milej sobie wspominam nie dzieła waleczne

I głośnie, ale czyny ciche, użyteczne,

I cierpienia, których nikt...”

Udało mi się nieraz do kraju przedzierać,

Rozkazy wodzów nosić, wiadomości zbierać,

Układać zmowy... Znają i Galicyjanie

Ten kaptur mnisi – znają i Wielkopolanie!

Pracowałem przy taczkach rok w pruskiej fortecy,

Trzy razy Moskwa kijmi zraniła me plecy,

Raz już wiedli na Sybir; potem Austrijacy

W Szpilbergu zakopali mnie w lochach do pracy,

carcerdurum – a Pan Bóg wybawił mię cudem

I pozwolił umierać między swoim ludem,

Z Sakramentami.

Adam Mickiewicz, *Pan Tadeusz czyli Ostatni zajazd na Litwie. Historia szlachecka z roku 1811 i 1812 we dwunastu księgach wierszem*, Wrocław 1982.